

En Holmbodreng
ved Stillehavet

Data:

Navn: Hans Hansen. Født: i Holmskov i 1935.
Forældre: Ellen og Christen Hansen. Bopæl: Vancouver, Canada.
Statsborgerskab: canadisk.

Over for mig sidder han, Hanse, som han altid er blevet kaldt, hjemme i Holmskov for at besøge familien. Han er en høj, kraftig mand, midt i halvtredserne, som taler vort holmbosprog med en lidt amerikansk accent. Hans Hansen har lovet at fortælle HOLMBOEN lidt om sit liv i det fremmede, og vort første spørgsmål til ham er:

Hvordan kan det være at du, en holmbodreng, har slået dig ned helt ude ved Stillehavet?

Ja, du ved jo godt, at når man er ung, vil man gerne ud at se på ver- den, og jeg har altid godt kunnet lide at rejse. Det startede med at jeg i 1956 var på Island.

Ja, men til at begynde med arbejdede du da ved landbruget her på Als?

Ja, jeg tjente både her i Holm og i Broballe, og så var jeg på Rønhave Forsøgsstation i et halvt års tid. En dag fandt jeg en annonce i et tids- skrift, hvor man søgte medhjælp til forsøgsstationen Sellfoss, i nærheden af Reykjavik. Jeg skrev derop og fik omgående svar, de ville gerne se mig, de sendte en billet, og fra midt i april 1956 og året ud, arbejdede jeg der. På denne gård traf jeg en mand, som havde været i Canada i en del år, og han fortalte, at der var gode muligheder for at få beskæftigelse ved det canadiske landbrug. Resultatet af denne snak blev, at jeg henvendte mig på det canadiske konsulat i Reykjavik, hvor jeg fik en masse papirer og attest- er som skulle udfyldes, og da jeg ved juletid i 1956 atter kom til Danmark, manglede jeg kun at blive røntgengraferet på hospitalet i Sønderborg.

Jeg tilbragte julen og nytåret herhjemme, og den 23. januar 1957 rejste jeg fra Holm, med kurs mod Canada.

Min mor tog med mig i rutebilen til Sønderborg, det er en dag jeg aldrig vil glemme. Den næste dag gik jeg ombord i en SAS-maskine, det var første gang jeg skulle prøve at være i luften, så det var jo meget spændende.

Men du havde da lige været på Island?

Ja, men da sejlede jeg, både frem og tilbage, det var med M/S Gulfoss, så det at skulle flyve var noget helt nyt, i hvert fald for mig. Efter et par mellemlandinger, en i Amsterdam og en i Shannon, kom vi en morgenstund til Gander, New Foundland. Her var meget koldt, omkring minus 25°. Efter et par timers ophold fløj vi videre til Montreal, og her i lufthavnen var der et immigrationscenter, som tog sig af nye indvandrere. Da jeg hen- vendte mig der, var jeg så heldig at møde en nordmand, som kunne forstå hvad jeg sagde, så han virkede som tolk for mig, det var jo ikke meget engelsk jeg kunne tale på det tidspunkt. Natten tilbragte jeg på et hotel, hvor der om morgenen blev serveret rigtig canadisk morgenmad, bacon and æg, det var meget godt. Prisen for det hele var \$ 1.50.

Havde du dollars med hjemme fra?

Ja, før jeg rejste fra Danmark havde jeg fået mine kroner omvekslet til canadiske dollars, hvis jeg ikke husker meget forkert havde jeg 25 doll. i min "fik", men der svandt jo lidt i dem af og til, så der var kun toogty ve tilbage da jeg igen stod i lufthavnen for at tage videre til Edmonton.

Havde du, før du tog hjemmefra, bestemt dig for hvor i Canada du ville arbejde?

Ja, immigrationsmyndighederne ville vide hvor man agtede sig hen, og jeg havde valgt staten Alberta, det er et landbrugsland, og da vi nu var kommet til statens hovedstad, Edmonton, gik jeg hen til skranken i lufthavnsbygningen og afleverede alle mine papirer til den mand som stod der. Manden så på papirerne, han så på mig og rystede på hovedet, men tog dog telefonen og sagde et eller andet, jeg aner ikke hvad, men resultatet var at der kom en taxa som bragte mig ind til byen, hvor jeg blev sat af ved en bygning som hedder Immigration Building. Denne indvandrerbygning var overfyldt med ungarere som havde forladt deres hjemland efter revolutionen et par måneder tidligere, men en venlig dame

sørgede for at der også til mig blev en kop cacao og en seng. Dagen efter gik jeg hen til det kontor som formidlede arbejdskraft til canadiske landbrug. En af de ansatte her var en nordmand, med ham kunne man da snakke lidt med, og han bad mig gå tilbage til immigrationsbygningen, så ville han kontakte mig, hvis der skulle dukke noget arbejde op, og det gjorde det efter et par dages forløb. Det var en farmer i nærheden af Le Duc som manglede en mand, og hos ham fik jeg mit første arbejde i Canada. Arbejdet bestod blandt andet i, at jeg skulle malke en halv snes køer, men det var jo en dejlig gammelkendt beskæftigelse. Månedslønnen var 75 dollars. Manden var af tysk afstamning, og han kunne tale tysk, og hans kone havde været lærer, og hun lærte mig engelsk om aftenen, det var virkelig godt. Da jeg havde været på farmen en måneds tid, fik jeg en friweekend, og tog ind til Edmonton, og kom i forbindelse med den danske præst, og igennem ham traf jeg en dansktalende flensborger, som søgte folk til forskellige jobs ved vejbygning og anlæg af fortove. Han tilbød at give \$ 1.25 i timen, og i sammenligning med de \$ 75 jeg hidtil havde tjent om måneden, lød det jo meget godt, så resultatet blev at jeg forlod farmen og fik et logi hos en irsk dame, der havde det, der kaldes et boarding-house. Arbejdet i Edmonton varede til henimod slutningen af august, da var der en som fortalte at der var mulighed for at få arbejde i en asbestmine, længe - re nordpå, i Watson Lake.

Hvorfor ville du ikke fortsætte med det arbejde du havde i Edmonton?

Det ville jeg også gerne, men når vi kommer ind i september - oktober måned, bliver frosten så hård at vi ikke kan arbejde i jorden, derimod kan det godt lade sig gøre at arbejde med asbest, OR en dag tog jeg så flyveren til Watson Lake, som ligger på grænsen mellem British Columbia og Yukon, det er oppe omkring den 60. breddegrad. Her arbejdede jeg i vinteren 1957 indtil omkring den første maj, da jeg tog flyveren tilbage til Edmonton, og herfra fortsatte jeg med toget til Vancouver.

Hvorfor netop Vancouver?

Jeg kan godt lide havet, det er jeg jo vant til hjemmefra, og Vancouver ligger helt ude ved vandet. Jeg var så heldig at finde et boardinghouse som ejedes af en dansk dame, og her fik jeg ophold et stykke tid. Arbejde havde jeg ikke, men det gjorde ikke så meget, jeg havde tjent ret godt oppe i asbestminen, og der havde ikke været mange muligheder for at komme til at give pengene ud, jeg havde sparet så meget sammen at jeg kunne købe min første bil, det var en Chevrolet, en 1952-53, så vidt jeg husker. Prisen var 700 dollars, så nu havde jeg gode muligheder for at lære omegnen at kende. Jeg kom ofte nede på havnen i Vancouver, her kunne man altid træffe danske og andre skandinaviske søfolk. En dag traf jeg en nordmand fra Stavanger, som stod og manglede en maskinknægt, og hvis jeg havde lyst, var jeg velkommen til at tage jobbet, de skulle til Japan med en lastvogn. Jeg syntes at det lød meget spændende, så jeg skyndte mig at få solgt bilen, og fik det samme for den som jeg kort tid i forvejen, havde givet. Jeg gjorde nogle ture frem og tilbage til Japan, og senere kom jeg med en anden båd, som sejlede til Singapore, Australien og Madagascar og videre til Europa. I lang tid var jeg med et skib som lå i fast rutefart med træ, det var fra Murmansk i Rusland til Vesteuropa. I foråret 1960 var jeg tilbage i Vancouver, og her var der meget arbejde at få, bl.a. søgte Coca-Cola firmaet folk. Jeg gik derned en morgen, og regnede egentlig ikke med at skulle gå i gang lige med det samme, men der var ikke så megen betænkningstid, og inden der var gået en time, var jeg medhjælper på en Coca-Cola bil, og så skulle jeg for øvrigt skynde mig at få det store kørekort, det betalte firmaet.

Var det vanskeligt at få?

Nej, jeg skulle blot til en lægeundersøgelse, og jeg skulle besvare 35 skriftlige spørgsmål vedrørende gearkasse, luftbremser o.s.v. Efterhånden voldte det mig ingen vanskeligheder at læse engelsk, så det var meget nemt, jeg fik kørekortet med det samme. Jeg arbejdede for Coca-Cola i en fire års tid, beskæftiget med at bringe flasker ud til købmænd og restauranter, på samme måde som det sker her - hjemme. Det gav et godt kendskab til byen, og efterhånden kendte jeg hver gade og hvert hjørne af Vancouver. I den tid havde jeg en lejlighed, kun 10 minutter fra fabrikken, så det var jo meget nemt. En dag fik jeg en henvendelse fra en mand, Jack Taylor, som spurgte om jeg ikke kunne tænke mig at arbejde for ham, han var leder af en afdeling af Loomis Armored Cars, - Loomis Armored Cars, hvad er så det? Det er et firma som tager sig af værditransporter over hele British Columbia, de bringer penge til og fra forretninger og små banker, til hoved - banken i Vancouver. Firmaet blev startet af gamle Loomis i 1890, og de første transportere foregik med hundeslæde. De bragte penge og forsyninger op til gulddminerne i Yukon, og på tilbagevejen tog de guld med til British Columbia. Det udvikle - de sig, så firmaet i dag råder over en stor park af moderne, pansrede biler, og det var i det firma jeg startede den 7. september 1965, et job som jeg nu har haft i 23-24 år, jeg er den af de ansatte som har været der næst længst.

Hvad består dit daglige arbejde så af?

I begyndelsen, startede jeg altid om eftermiddagen ved 4-tiden, og var så færdig omkring midnat. I den tid var vi inde i en 35-38 forretninger for at tømme pengeskabe, og bringe indholdet tilbage til banken. På en sådan tur var vi tre mand, en chauffør, en vagtmand og en safemand, d.v.s., en mand som havde nøgler og koder til de forskellige pengeskabe.

Nu, i de senere år, kører jeg ofte ruten til Prince George, en by som ligger ca. 800 km. nordpå, herfra kører vi videre til Prince Rupert ude ved kysten og tilbage til Vancouver, det er en tur på omkring 2200 miles, og den tager 5½ dag; men i den følgende uge bliver jeg ved transporterne inde i Vancouver. Turene nordpå kan være ret anstrengende, særlig om vinteren, da kan der oppe omkring Prince George være omkring 50 graders frost.

Du er også blevet gift i Canada?

Ja, en dag, det var dengang jeg kørte for Coca-Cola, traf jeg Elaine, hun stammer fra Skotland, og vi blev gift i sommeren 1965, og min mor tog helt over til Vancouver for at være med til brylluppet, det var et par mÅne- der førend jeg startede ved Loomis. Elaine og jeg boede forskellige steder i Vancouver, indtil vi i 1970 købte et nyt hus, hvor vi stadig bor, der er vi godt tilfreds med at være.

Hans, hvor føler du dig mest hjemme, i Canada eller i Danmark?

I Canada, det er klart, der har jeg min kone, mine kammerater og mit arbejde, men jeg elsker at komme her til Holmskov, for at besøge min familie, og vel særlig alle de små; men den dag jeg igen stiger ind i flyveren i Kastrup, for at tage tilbage til Canada, da føler jeg at jeg er på vej hjem.

Tak for snakken, Hanse, og kom godt hjem.

Jens Sandvei

Nekrolog

Hans Erling Hansen, født 14. januar 1935 i Holmskov (Hellesøvej 21). Død i Vancouver den 15. september 2014.

Fra 1951 til 1957 udvandrede 22.250 danskere til Canada. Verden var åben, og der var en kampagne for at få folk til den nye verden. De fleste emigranter tog til storbyerne i British Columbia, Alberta og Ontario. Det var for det meste unge mennesker, der rejste efter den "amerikanske drøm".

Min storebror, Hans, tog af sted i 1953, hvor han, drevet af eventyrlyst, først tog til Island, hvor han sejlede med en damper der hed Gullfoss (navngivet efter det store vandfald på Island). Der arbejdede han på en forsøgsfarm for fåreavl. Derefter var han ude at sejle på de 7 verdenshave. Grebet af evig udlængsel måtte han se mere af verden. Han emigrerede til Edmonton i Canada i efteråret 1956 (efter opstanden i Ungarn). Jeg erindrer, at vores mor tog med ham til toget i Sønderborg, og da hun kom hjem, sagde hun, at hun følte det, som var det hans begravelse. Så slemt blev det ikke! Hans kom i årernes løb jævnlige hjem. På farmen i Edmonton var konen lærer, og hun lærte Hans engelsk. Således rustet, var det afsted på nye eventyr, til en asbest-mine i den nordlige del af British Columbia. Hans søgte et sted med bedre klima, og det fandt han på vestkysten i British Columbia. I Vancouver var klimaet mildere og bedre for hans astma, som han drøjede med hele livet.

I en periode kørte han med Coca Cola. Derefter fik han job i Loomis Armored Car, en pengetransport, hvor han var en betroet medarbejder indtil han gik på pension. Samtidig var han aktiv medlem af Royal Mountain Police, det ridende politi. Hans var medlem af Det Danske Broderselskab og tilknyttet den danske kirke i Bernaby. Herfra blev han bisat den 23. september.